

***Statenstuk* 2003-89**

Aandelenoverdracht en baanverlenging Groningen Airport Eelde

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 26 november 2003
- provinciale staten op 17 december 2003
- fatale beslisdatum: 17 december 2003

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door de heer E. Reckman, telefoonnummer (0592) 365616

Portefeuillehouders: de heren J.H. Schaap en Joh. Dijks

Inleiding

In augustus/september jongstleden zijn Staten- en Raadscommissies van de provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Groningen, Assen en Tynaarlo geïnformeerd over de stand van zaken, inzake de onderhandelingen met het Rijk over de baanverlenging en de aandelenoverdracht van Groningen Airport Eelde NV (GAE). De afgelopen maanden hebben besprekingen met het Rijk plaatsgevonden om het resultaat op hoofdlijnen van de onderhandelingen te verwoorden in contracten. Nu de tekst van deze contracten rond is, leggen wij u conform de afspraak een aantal zaken ter besluitvorming voor.

In de toelichting gaan wij achtereenvolgens in op de huidige verhoudingen in aandelen (1), gevolgd door de gewijzigde positie van het Rijk met betrekking tot de regionale luchthavens (2), de uitkomsten van de onderhandelingen met het Rijk, inclusief de hieruit voortvloeiende contracten (3), de toekomst van GAE NV (4) en beslispunten voor de regio (5).

Advies

1. Uitspreken dat de regionale aandeelhouders zich inspannen de luchthaven in stand te houden. De regionale aandeelhouders zullen daartoe onder meer hun publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd.
2. Instemmen met de betaling gedurende tien jaren van een vaste exploitatiebijdrage van in totaal € 1.021.005,-- met ingang van 1 januari 2003. Voor Drenthe betekent dat een jaarlijkse bijdrage van € 308.062,--.
3. Instemmen met het ten laste brengen van de post Onvoorzien van € 22.180,-- in de jaren 2003 en 2004, zijnde het verschil tussen de geraamde verliesbijdrage en de nu op te nemen vaste exploitatiebijdrage en dit bedrag voor de jaren vanaf 2005 aan te merken als préprioriteit.
4. Instemmen met de aandelenoverdracht door het Rijk aan de regio, waardoor de nieuwe verdeling uitkomt op 30-30-26-10-4 (Drenthe-Groningen-Groningen-Assen-Tynaarlo).
5. Instemmen met de voorgestelde wijziging van de statuten van de Groningen Airport Eelde NV, een en ander te bekrachtigen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 19 december 2003.
6. Kennisnemen van het businessplan.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Een goed functionerende luchthaven.
Een gestage toename van de werkgelegenheid.
Een versterking van het vestigingsimago van het Noorden.

Argumenten

*Stabiliteit in de verhouding tussen de overheden en de luchthaven.
Voor de luchthaven de mogelijkheid om gericht en rustiger aan de uitvoering van het businessplan te kunnen werken.*

Uitvoering

Tijdsplanning

Met ingang van 1 januari 2003.

Financiën (per jaar, gedurende tien jaar)

Totale kosten	€ 1.021.005,--
Externe kosten	€ 712.943,--
Kosten voor de provincie	€ 308.062,--

In de huidige begroting staat een raming van € 285.882,--, gebaseerd op de ervaringen van de laatste jaren waarin nooit de maximale bijdrage is bereikt. Nu er niet langer sprake is van een maximale verliesbijdrage, maar van een vaste exploitatiebijdrage, zou er voor de jaren 2003 en 2004 een bedrag ter grootte van € 22.180,-- extra moeten worden gefourneerd. Voorgesteld wordt dit te putten uit de post Onvoorzien.

Voor de acht daaropvolgende jaren zal dan een bedrag van € 308.062,-- jaarlijks moeten worden opgenomen. Dit bedrag moet worden aangemerkt als preprioriteit.

De kosten voor overname van de aandelen bedragen in totaal € 6,-- en komen niet ten laste van de exploitatie, maar ten laste van de balans.

Monitoring en evaluatie

In jaarverslagen en aandeelhoudersvergaderingen wordt verantwoording afgelegd.

Extern betrokkenen

Vier andere regionale aandeelhouders en de luchthaven Groningen Airport Eelde NV.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Overeenkomst tot koop en verkoop van aandelen in het kapitaal van Groningen Airport Eelde NV.
2. Overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein Groningen Airport Eelde NV.
Hierbij behoren 7 bijlagen waarvan bijlage 3 de Overeenkomst tot koop en verkoop van aandelen betreft en bijlage 7 een momenteel nog niet beschikbare concept-hypotheekakte.
3. Aanpassing statuten Groningen Airport Eelde NV.
4. Samenvatting Business Plan 2003.

Ter vertrouwelijke inzage bij de Statengriffie

1. Business Plan 2003

Assen, 5 november 2003

Kenmerk: 45/6.14/2003010168

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, secretaris

it/coll.

1. Huidige aandelenverhouding en verliesbijdrage

Het Rijk heeft momenteel 80% van de aandelen en de regio 20%. Conform de overeenkomst uit begin jaren negentig, droeg het Rijk voor 40% bij in de afdekking van het verlies, tegen de regio 60%. De totale verliesbijdrage was gemaximaliseerd op € 1.701.675,-- (f 3,75 miljoen.). Dit betekent maximaal € 1.021.005,-- voor de regio en € 680.670,-- voor het Rijk.

De huidige verdeling van de aandelen en de verliesbijdrage is aangegeven in onderstaande tabel. Hierbij valt op te merken dat de hoogte van de bijdrage sinds begin jaren negentig niet is gewijzigd.

Aandeelhouder	Aandeel	Maximale verliesbijdrage
Het Rijk	80.0%	680.670,--
De provincie Groningen	5.9%	308.062,--
De provincie Drenthe	5.0%	308.062,--
De gemeente Groningen	5.0%	264.053,--
De gemeente Assen	3.0%	105.621,--
De gemeente Tynaarlo	1.0%	35.207,--
De gemeente Noordenveld*)	0.1%	-
Totaal	100.0%	€ 1.701.675,--

*) De gemeente Noordenveld (Roden) draagt sinds 1992 niet meer bij in het verliesafdekking.

2. De gewijzigde positie van het Rijk, met betrekking tot de regionale luchthavens

In 1997 gaf het Rijk te kennen zijn betrokkenheid bij de regionale luchthavens in sterke mate te willen terugbrengen (Nota Regionale Luchthavenstrategie, regionale luchthavenstrategie). Op 12 december 2001 heeft het Rijk daartoe een contract gesloten met GAE NV, waarin de rijksbijdrage in de verliezen is afgekocht. Tevens zijn afspraken vastgelegd over vergoedingen ter compensatie van het verbod op groot lesverkeer en de aanleg van een afwateringssysteem. Bij elkaar gaat het om een bedrag van circa € 10 miljoen.

Bij deze overeenkomst hoort de afspraak dat de regionale aandeelhouders 10 jaar lang hun maximale verliesbijdrage in de exploitatie van de luchthaven inbrengen. GAE NV heeft met het Rijk de afspraak de luchthaven tenminste tot eind 2015 te exploiteren. Voor deze afspraak is het Businessplan als basis genomen. Voor de inspanning van de aandeelhouders geldt de afspraak met het Rijk zoals verwoord in artikel 5.1 van het contract aandelenoverdracht (zie beslispunt 1). Ook hierbij is het businessplan als uitgangspunt gebruikt.

Verder is in deze overeenkomst een koppeling gelegd met de baanverlenging en de overdracht van de Rijksaandelen. Zoals bekend is het doorgaan van de baanverlenging afhankelijk van een uitspraak van de Raad van State. Het Rijk ziet de afkoop in de verliezen, de financiering van de baanverlenging en de aandelenoverdracht als samenhangende onderwerpen.

De onderhandelingen met het Rijk over de aandelenoverdracht en de financiering van de baanverlenging hebben de nodige tijd gekost.

3. Uitkomsten onderhandeling

Het resultaat van de onderhandelingen met het Rijk is, zoals u in augustus/september is meegedeeld, in hoofdlijnen dat de aandelen van het Rijk "om niet" zullen overgaan naar de regionale aandeelhouders en dat door het Rijk voor de baanverlenging een bedrag van € 18,62 miljoen zal worden betaald. Het Rijk heeft in haar finale onderhandelingen duidelijk gemaakt dat dit voor beide onderdelen het maximaal haalbare is.

De afgelopen maanden is gewerkt aan het omzetten van dit resultaat in twee contracten. Te weten een contract van het Rijk met de regionale overheden over de aandelen en een contract van het Rijk met de directie van GAE N.V. voor wat betreft de baanverlenging.

Aandelenoverdracht.

In de onderhandelingen met het Rijk is duidelijk geworden dat het Rijk vast wenst te houden aan strikte voorwaarden waaronder de aandelen worden overgedaan. De belangrijkste daarvan is dat het Rijk over een lange periode (op onderdelen tot 2043) wil dat GAE NV dan wel de aandeelhouders het Rijk een percentage, variërend tussen 40% en 80%, terugbetalen van de opbrengst bij het vervreemden van gronden respectievelijk het overdragen van aandelen. Achtergrond hiervan is dat het Rijk over een langere periode wil meedelen in de eventuele waardevermeerdering van het luchthaventerrein. Deze termijn is langer dan gebruikelijk bij dergelijke contracten. Materieel treft dit de aandeelhouders echter niet omdat de aandeelhouders het voornemen hebben de luchthaven langdurig te (laten) exploiteren.

Baanverlenging.

Er is € 18,62 miljoen beschikbaar voor de baanverlenging, inclusief de hiervoor benodigde verwerving van gronden en aanpassing van de oude baan om de totale baan op een gelijke sterkte en stroefheid te brengen. Zowel ten aanzien van de begroting voor de baanverlenging als de verwerving heeft GAE NV gebruikgemaakt van de expertise van ervaren adviesbureaus en de met grondtransacties ervaren Dienst Landelijk Gebied om hiermee een zo betrouwbaar mogelijke inschatting te krijgen van de hoogte van de kosten. De inschatting is dat via zorgvuldig plannen, scherp aanbesteden en het zoeken van combinaties met reguliere onderhouds- en beheerswerkzaamheden, het met deze Rijksbijdrage mogelijk moet zijn om de baanverlenging c.a. uit te voeren zonder additionele bijdragen van de regionale aandeelhouders.

Voor de precieze inhoud van de overeenkomst tussen het Rijk en de regionale aandeelhouders over de aandelenoverdracht en van de overeenkomst tussen het Rijk en de luchthaven over de baanverlenging, inclusief bijlagen, wordt verwezen naar de bijgevoegde overeenkomsten.

4. De toekomst van de luchthaven.

Na finale afronding van het onderhandelingstraject met het Rijk en alle daaruit voortvloeiende zaken zal GAE NV kunnen opereren in rustiger vaarwater. De wensen en verwachtingen zijn dan helder evenals de financiële afspraken met de overheden.

De financiële toekomst van de luchthaven is af te lezen uit het daartoe opgestelde Businessplan. In dit Businessplan, dat is opgesteld met behulp van luchtvaartexperts, is gewerkt met verschillende scenario's. Het middenscenario heeft een aantal aannames die het meest realistisch worden geacht. De prognose in het middenscenario is dat in 2015 het break-even point wordt bereikt. Bijgevoegd treft u een samenvatting van het businessplan aan met daarin onder andere de aannames die ten grondslag liggen aan het geprognosticeerde break - even point.

Voorts ligt het concept-Businessplan vertrouwelijk ter inzage.

5. Beslispunten regio.

Voortvloeiend uit de onderhandelingen met het Rijk en de op basis daarvan opgestelde contracten, moeten de regionale aandeelhouders een besluit nemen over een aantal zaken.

Voortbestaan luchthaven

De regionale aandeelhouders dienen uit te spreken dat zij zich zullen inspannen om de luchthaven in stand te houden.

De regionale aandeelhouders zullen daartoe ondermeer hun publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd (artikel 5.1 van de Overeenkomst inzake koop en verkoop van aandelen).

Exploitatiebijdrage

Voor een periode van tien jaar jaarlijks, met ingang van 1 januari 2003, een vaste exploitatiebijdrage betalen aan GAE N.V. volgens de sinds jaar en dag gehanteerde verdeelsleutel. Deze afspraak was een bindende voorwaarde voor de afkoop van de Rijksverliesbijdrage uit de overeenkomst van 2001. Voor de verdeling over de aandeelhouders wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Aandeelhouder	Aandeel	Vaste jaarlijkse exploitatiebijdrage
De provincie Groningen	30%	308.062,--
De provincie Drenthe	30%	308.062,--
De gemeente Groningen	26%	264.053,--
De gemeente Assen	10%	105.621,--
De gemeente Tynaarlo	4%	35.207,--
Totaal	100%	<u>€1.021.005,--</u>

Verdeling Rijksaandelen

De Rijksaandelen worden verdeeld over de overige aandeelhouders. Het voorstel is om in het totale aandelenpakket de verhouding in overeenstemming te brengen met de huidige verhouding in de exploitatiebijdrage (de provincie Groningen 30, de provincie Drenthe 30, de gemeente Groningen 26, de gemeente Assen 10 en de gemeente Tynaarlo 4).

Wijziging Statuten

Er zal een wijziging van de statuten moeten plaatsvinden teneinde de nieuwe aandelensituatie te kunnen effectueren. Deze statutenwijziging zal op de agenda staan van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 19 december 2003. De Raad van Commissarissen van de NV zal een kleine verandering ondergaan qua samenstelling. Vanuit een aantal aandeelhouders is de wens uitgesproken wat meer op afstand van het bedrijf te fungeren. Hoe een en ander precies zal worden ingevuld, kan in een later stadium worden geregeld. In beginsel blijft de rol van de aandeelhouders gelijk aan de huidige (zie bijlage met daarin de belangrijkste punten).

OVEREENKOMST

tot

KOOP EN VERKOOP VAN AANDELEN

in het kapitaal van

GRONINGEN AIRPORT EELDE N.V.

Concept d.d. 25 oktober 2003

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De **STAAT DER NEDERLANDEN** (Ministerie van Verkeer en Waterstaat), waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen, hierna te noemen: "de Staat";

en

2. De **PROVINCIE GRONINGEN**, waarvan de zetel is gevestigd te Groningen, te dezen vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koningin in Groningen, de heer J.G.M. Alders, hierna te noemen: "Provincie Groningen";
3. De **PROVINCIE DRENTHE**, waarvan de zetel is gevestigd te Assen, te dezen vertegenwoordigd door [], hierna te noemen: "Drenthe";
4. De gemeente **GRONINGEN**, waarvan de zetel is gevestigd te Groningen, te dezen vertegenwoordigd door [], hierna te noemen: "Gemeente Groningen";
5. De gemeente **ASSEN**, waarvan de zetel is gevestigd te Assen, te dezen vertegenwoordigd door [], hierna te noemen: "Assen";
6. De gemeente **TYNAARLO**, waarvan de zetel is gevestigd te Tynaarlo, te dezen vertegenwoordigd door [], hierna te noemen: "Tynaarlo";

hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen", de Partijen sub 2 tot en met 6 hierna gezamenlijk te noemen: "Kopers";

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- (a) de Staat 80 % houdt van de geplaatste aandelen (hierna te noemen: "de Aandelen") in het kapitaal van de naamloze vennootschap Groningen Airport Eelde N.V., statutair gevestigd te Groningen en kantoorhoudende te Eelde, hierna te noemen "de Vennootschap";
- (b) de Staat zijn aandeelhouderschap wenst te beëindigen en dat Kopers de door de Vennootschap gedreven luchthaven (hierna te noemen: "de Luchthaven") in de toekomst in stand wensen te houden;

- (c) de Staat met het oog op deze beëindiging van zijn aandeelhouderschap de Aandelen voor een symbolisch bedrag aan Kopers wenst te over te dragen en Kopers de Aandelen in een tussen hen afgesproken verhouding wensen te verkrijgen;
- (d) Partijen met de overdracht van de Aandelen niet beogen waarde aan de Kopers over te dragen, doch beogen het voortbestaan van de Luchthaven mogelijk te maken;
- (e) de Vennootschap circa 180 hectare aan grond bezit waarvan de waarde in potentie sterk kan stijgen:
- (f) Partijen, gelet op het bepaalde in overweging (d), beogen dat deze waardestijging voor een afgesproken deel aan de Staat toekomt indien de bestemming van deze grond wijzigt zodat niet langer sprake is van een luchthaventerrein, alsmede indien de grond direct of indirect wordt vervreemd;
- (g) de Staat bereid is een eenmalige bijdrage voor de baanverlenging aan de Vennootschap te leveren, welke door de Vennootschap voor de baanverlenging zal worden aangewend indien en zodra het daartoe strekkende aanwijzingsbesluit onherroepelijk wordt;
- (h) de Staat en de Vennootschap heden een overeenkomst hebben gesloten inzake de baanverlenging en de waarde van de grond die het luchtvaartterrein vormt;
- (i) Partijen gelet op het bepaalde in overweging (d), naast hetgeen de Staat met de Vennootschap over de waarde van het luchthaventerrein is overeengekomen, zijn overeengekomen dat een afgesproken deel van de waarde van de aandelen in het kapitaal van de Vennootschap aan de Staat toekomt indien deze door Kopers worden vervreemd;
- (j) dat de algemene vergadering van aandeelhouders bij besluit van [] goedkeuring heeft verleend voor de overdracht van de Aandelen door de Staat aan Kopers zoals in deze overeenkomst omschreven;
- (k) [eventueel overwegingen over advies ondernemingsraad/ melding SER Fusiegedragsregels/ etc.];
- (l) [eventueel aanvullen];

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Artikel 1: Koop en verkoop van de Aandelen

De Staat verkoopt hierbij aan:

- 1.1 Provincie Groningen: 2208 aandelen à € [] nominaal, genummerd [] tot en met [] (hierna te noemen: "de Aandelen A"), welke Aandelen A Provincie Groningen hierbij van de Staat koopt;
- 1.2 Drenthe: 2208 aandelen à € [] nominaal, genummerd [] tot en met [] (hierna te noemen: "de Aandelen B"), welke Aandelen B Drenthe hierbij van de Staat koopt;
- 1.3 Gemeente Groningen: 2208 aandelen à € [] nominaal, genummerd [] tot en met [] (hierna te noemen: "de Aandelen C"), welke Aandelen C Gemeente Groningen hierbij van de Staat koopt;
- 1.4 Assen: 368 aandelen à € [] nominaal, genummerd [] tot en met [] (hierna te noemen: "de Aandelen D"), welke Aandelen D Assen hierbij van de Staat koopt;
- 1.5 Tynaarlo: 368 aandelen à € [] nominaal, genummerd [] tot en met [] (hierna te noemen: "de Aandelen E"), welke Aandelen E Tynaarlo hierbij van de Staat koopt.

Artikel 2: Koopprijs

- 2.1 De koopprijs voor de Aandelen A bedraagt € 6 (zegge: zes Euro).
- 2.2 De koopprijs voor de Aandelen B bedraagt € 6 (zegge: zes Euro).
- 2.3 De koopprijs voor de Aandelen C bedraagt € 6 (zegge: zes Euro).
- 2.4 De koopprijs voor de Aandelen D bedraagt € 1 (zegge: één Euro).
- 2.5 De koopprijs voor de Aandelen E bedraagt € 1 (zegge: één Euro).

Artikel 3: Overdracht en betaling

- 3.1 Op [] (hierna te noemen: "de Overdrachtsdatum") zullen de in artikel 1 genoemde Aandelen aan de in artikel 1 genoemde Kopers worden overgedragen door middel van een notariële akte van levering.
- 3.2 De levering zal plaatsvinden ten overstaan van mr. F.J. Oranje, notaris, of diens plaatsvervanger, volgens het concept dat als Bijlage 1 aan deze overeenkomst is gehecht.

- 3.3 Ieder van de Kopers zal de in artikel 2 genoemde koopprijs voor de Aandelen welke aan hem zijn geleverd aan de Staat voldoen door overmaking op rekeningnummer [] ten name van [] onder vermelding van [].

Artikel 4: Garantieverklaringen Staat

- 4.1 De Staat garandeert aan ieder van Kopers ter zake van de aan de betreffende Koper geleverde Aandelen dat de navolgende verklaringen genoemd op de Overdrachtsdatum juist en volledig zijn:
- (a) de Staat is volledig en onbeperkt gerechtigd tot de Aandelen en is volledig bevoegd tot vervreemding van de Aandelen;
 - (b) de Aandelen zijn volgestort;
 - (c) de Aandelen zijn niet bezwaard met enig beperkt recht en de Aandelen zijn vrij van beslagen;
 - (d) Er zijn – al dan niet met medewerking van de Vennootschap – geen certificaten van aandelen voor de Aandelen uitgegeven; en
 - (e) er is niet beschikt over toekomstige dividenden, interimdividenden en andere uitkeringen op de Aandelen.
- 4.2 De Staat verstrekt uitdrukkelijk geen andere garantie met betrekking tot de Aandelen dan de garanties welke in artikel 4.1 zijn vermeld en verstrekt uitdrukkelijk geen enkele garantie over de toestand van (het vermogen van) de Vennootschap.

Artikel 5: Instandhouding Luchthaven, overeenkomst luchthaventerrein en baanverlenging

- 5.1 Kopers zullen zich inspannen de Luchthaven in stand te houden. Kopers zullen daartoe onder meer hun privaatrechtelijke en publiekrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de Luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd.
- 5.2 Ieder van Kopers erkent dat de Staat nimmer enige andere bijdrage aan de in Bijlage 2 omschreven baanverlenging of de daarmee samenhangende kosten zal leveren dan de in Bijlage 2 omschreven bijdrage (inclusief de op de bijdrage gekweekte rente) aan de Vennootschap. Ieder van Kopers verleent aan de Staat finale kwijting voor eventuele vorderingen ter zake.

Artikel 6: Vervreemding van de Aandelen door Kopers

- 6.1 Indien één of meer van Kopers (een deel van) de door hem gehouden aandelen in het kapitaal van de Vennootschap vóór 31 december 2015 vervreemdt, daarop een beperkt recht vestigt of anderszins het economische belang daarbij aan een derde overdraagt, is de betreffende Koper een vergoeding aan de Staat verschuldigd van 80% van de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht, tenzij deze opbrengst naar het redelijk oordeel van de Staat niet reëel is. In dat geval is de betreffende Koper een vergoeding aan de Staat verschuldigd van 80% van de op het moment van vervreemding, bezwaring of overdracht door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van de betreffende aandelen.
- 6.2 Indien de Vennootschap met een derde fuseert of splitst, dan wel anderszins het vermogen van de Vennootschap of het belang daarbij geheel of gedeeltelijk aan een derde overgaat, zijn Kopers, ieder hoofdelijk, een vergoeding aan de Staat verschuldigd van 80% van de op het moment van fusie, splitsing of andere overgang door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van het vermogen van de Vennootschap dan wel het bij de hiervoor bedoelde overgang betrokken deel daarvan.
- 6.3 Het bepaalde in artikel 6.1 en 6.2 geldt tenzij de Staat en Kopers in een op initiatief van Kopers te houden onderling overleg overeenkomen dat, gelet op de specifieke omstandigheden in verband met de ontwikkeling van de Luchthaven die aan de overdracht van aandelen in het kapitaal van de Vennootschap of het vermogen van de Vennootschap ten grondslag liggen, geen of een andere vergoeding aan de Staat verschuldigd zal zijn.
- 6.4 Ieder van Kopers zal de voorwaarden waaronder de Aandelen aan hem worden overgedragen welke zijn opgenomen in artikel 5.1, 6.1, 6.2, 6.3 en 6.4 van deze overeenkomst bij een eventuele vervreemding van aandelen in het kapitaal van de Vennootschap of overgang van het vermogen van de Vennootschap als bedoeld in artikel 6.2, op straffe van een niet voor matiging vatbare aan de Staat te betalen boete van Euro 700.000, onverlet de overige contractuele en wettelijke rechten van de Staat, waaronder het recht op nakoming en/of schadevergoeding, mede als onherroepelijk derdenbeding ten behoeve van de Staat bij wijze van kettingbeding op gelijke wijze aan (een) opvolgende aandeelhouder(s) of beperkt gerechtigde(n) opleggen.

Artikel 7: Bijlagen, strijdigheid

De bijlagen bij deze overeenkomst maken integraal deel van deze overeenkomst uit. Bij strijdigheid van de bepalingen van deze overeenkomst en het bepaalde in de bijlagen prevaleren de bepalingen van deze overeenkomst.

Artikel 8: Gedeeltelijke onverbindendheid

Indien één of meer van de bepalingen van deze overeenkomst onverbindend zijn of worden, blijven de overige bepalingen van kracht. Partijen verbinden zich om de niet verbindende bepalingen te

vervangen door bepalingen die wel verbindend zijn en die zo min mogelijk – gelet op het doel en de strekking van deze overeenkomst – afwijken van de niet verbindende bepalingen.

Artikel 9: Toepasselijk recht; bevoegde rechter

9.1 Deze overeenkomst wordt uitsluitend door Nederlands recht beheerst.

9.2 Alle geschillen welke naar aanleiding van deze overeenkomst of nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg zijn mochten ontstaan, zullen worden beslecht door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage.

Deze overeenkomst is in zesvoud opgemaakt en ondertekend te [] op [].

De Staat der Nederlanden

De provincie Groningen

door: drs. M.H. Schultz van Haegen

door: J.G.M, Alders

De provincie Drenthe

De gemeente Groningen

door:

door:

De gemeente Assen

De gemeente Tynaarlo

door:

door:

BIJLAGEN

Bijlage 1: Concept akte van levering

Bijlage 2: Overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein

OVEREENKOMST

inzake

BAANVERLENGING EN WAARDE LUCHTHAVENTERREIN

GRONINGEN AIRPORT EELDE

Concept d.d. 25 oktober 2003

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De **STAAT DER NEDERLANDEN** (Ministerie van Verkeer en Waterstaat), waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen, hierna te noemen: "de Staat";

en

2. de naamloze vennootschap **GRONINGEN AIRPORT EELDE N.V.**, statutair gevestigd te Groningen en kantoorhoudende te Eelde, hierna te noemen "GAE"

hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen";

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- (a) de Staat 80 % houdt van de geplaatste aandelen in het kapitaal van GAE;
- (b) de Staat zijn aandeelhouderschap in GAE wenst te beëindigen en dat de provincie Groningen, de provincie Drenthe, de gemeente Groningen, de gemeente Assen en de gemeente Tynaarlo (hierna te noemen: "de Regionale Partijen") de door de Vennootschap gedreven luchthaven (hierna te noemen: "de Luchthaven") in de toekomst in stand wensen te houden;
- (c) de Staat met het oog op deze beëindiging van zijn aandeelhouderschap de aandelen in GAE voor een symbolisch bedrag aan de Regionale Partijen wenst te over te dragen en de Regionale Partijen deze aandelen in een tussen hen afgesproken verhouding wensen te verkrijgen;
- (d) De Staat en de Regionale Partijen met de overdracht van de aandelen niet beogen waarde aan de Regionale Partijen over te dragen, doch beogen het voortbestaan van de Luchthaven mogelijk te maken;
- (e) GAE circa 180 hectare aan grond bezit waarvan de waarde in potentie sterk kan stijgen;
- (f) De Staat en GAE, mede gelet op het bepaalde in overweging (d), zijn overeengekomen dat een waardestijging van de grond die GAE bezit voor een afgesproken deel aan de Staat toekomt indien de bestemming van deze grond wijzigt zodat niet langer sprake is van een luchthaventerrein, alsmede indien de grond direct of indirect wordt vervreemd;

- (g) de Staat bereid is een eenmalige bijdrage voor de baanverlenging aan GAE te leveren, welke door GAE voor de baanverlenging zal worden aangewend indien en zodra het daartoe strekkende aanwijzingsbesluit onherroepelijk wordt;
- (h) [eventueel aanvullen];

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Artikel 1: Bijdrage baanverlenging

- 1.1 De Staat betaalt aan GAE een éénmalige bijdrage van maximaal € 18.620.000 (hierna te noemen: "de Bijdrage") voor verlenging van de baan als omschreven in Bijlage 1 deel A (hierna te noemen: "de Baanverlenging"), zulks onder de in artikel 1 tot en met 3 genoemde voorwaarden.
- 1.2 De Bijdrage en de daarop gekweekte rente mag door GAE slechts worden aangewend voor de in Bijlage 1 deel B en C omschreven werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging. Indien blijkt dat GAE werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging dient te verrichten welke niet zijn beschreven in Bijlage 1 deel B of C, kan GAE schriftelijk en gemotiveerd aan de Staat verzoeken de Bijdrage en de daarop gekweekte rente voor deze werkzaamheden aan te mogen wenden. Indien de Staat van oordeel is dat GAE de Bijdrage en de daarop gekweekte rente voor de door GAE genoemde werkzaamheden zal mogen aanwenden, zal hij dit schriftelijk aan GAE mededelen en zal Bijlage 1 deel B respectievelijk C geacht worden met de door de Staat genoemde werkzaamheden te zijn aangevuld.

Artikel 2: Uitbetaling Bijdrage

- 2.1 De Staat stort de Bijdrage door overmaking van een bedrag van € 13.749.600 op uiterlijk [] 2003 en een bedrag van € 4.870.400 op uiterlijk 1 maart 2004 naar rekeningnummer 80.34.56.514 ten name van Groningen Airport Eelde N.V. GAE zal de Bijdrage in afwachting van aanwending ingevolge het bepaalde in artikel 1.2 beheren door deze te aan te houden op een risicoloze rekening in Euro's bij een te goeder naam bekend staande Nederlandse bank.
- 2.2 GAE verplicht zich jegens de Staat geen andere werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging te verrichten voordat het aanwijzingsbesluit ex artikel 27 jo. 24 Luchtvaartwet (hierna te noemen: "het Aanwijzingsbesluit") onherroepelijk is geworden dan de werkzaamheden welke zijn genoemd in Bijlage 1 deel B.
- 2.3 Indien het Aanwijzingsbesluit niet uiterlijk op 1 juni 2006 onherroepelijk is geworden, zullen Partijen met elkaar in overleg treden teneinde te bezien wanneer het Aanwijzingsbesluit naar verwachting alsnog onherroepelijk zal worden en welke

consequenties het tot dat tijdstip uitblijven van een onherroepelijk Aanwijzingsbesluit voor de tussen Partijen gemaakte afspraken heeft. Indien er ten tijde van dit overleg naar het redelijk oordeel van de Staat geen reëel uitzicht op bestaat dat het Aanwijzingsbesluit binnen een redelijke termijn alsnog onherroepelijk zal worden, zal de Staat zulks schriftelijk aan GAE berichten, zal deze overeenkomst eindigen en zal de Bijdrage inclusief de daarop ontvangen rente, verminderd met de in Bijlage 2 genoemde voorbereidingskosten, door GAE aan de Staat worden gerestitueerd. Indien GAE alsdan is overgegaan tot minnelijke verwerving van gronden waarvan de verkrijging door GAE voor de Baanverlenging noodzakelijk is, zal GAE naar haar keuze:

- (i) het deel van de aan GAE betaalde Bijdrage dat niet voor de in dit artikel 2.3 bedoelde grondverwerving is gebruikt, vermeerderd met de door GAE werkelijk ontvangen rente over dat deel van de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling van de Bijdrage aan GAE, verminderd met de in Bijlage 2 genoemde voorbereidingskosten, binnen één maand aan de Staat restitueren alsmede binnen één maand de onbezwaarde eigendom van de verworven gronden om niet aan de Staat overdragen. Het deel van de aan GAE betaalde Bijdrage dat niet voor de hiervoor bedoelde grondverwerving is gebruikt alsmede het bedrag van de werkelijk ontvangen rente en de voorbereidingskosten als hiervoor bedoeld zal door GAE worden aangetoond door overlegging aan de Staat van een door een registeraccountant afgelegde verklaring waaruit de hoogte van dit deel van de Bijdrage alsmede de hoogte van het bedrag van de werkelijk ontvangen rente alsmede de in Bijlage 2 genoemde voorbereidingskosten blijkt; of
- (ii) de totale aan GAE betaalde Bijdrage, vermeerderd met de werkelijk door GAE ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling aan GAE, verminderd met de in Bijlage 2 genoemde voorbereidingskosten, binnen één maand aan de Staat restitueren. Het bedrag van de werkelijk ontvangen rente en de voorbereidingskosten als hiervoor bedoeld zal door GAE worden aangetoond door overlegging aan de Staat van een door een registeraccountant afgelegde verklaring waaruit de hoogte van deze bedragen blijkt.

Artikel 3: Meer-/minderkosten en restitutie Bijdrage

3.1 GAE zal binnen vier maanden na voltooiing van de in Bijlage 1 genoemde werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging verantwoording aan de Staat afleggen over besteding van de Bijdrage door overlegging aan de Staat van een verklaring van een registeraccountant waaruit het navolgende blijkt:

- (i) de hoogte van het bedrag van de werkelijk ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling van de Bijdrage aan GAE;

- (ii) de hoogte van het door GAE uit de Bijdrage en de in dit artikel 3.1 sub (i) bedoelde rente aan de in Bijlage 1 deel B en C genoemde werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging bestede bedrag; en
 - (iii) dat de Bijdrage en de in dit artikel 3.1 sub (i) bedoelde rente niet zijn besteed aan andere werkzaamheden dan de werkzaamheden genoemd in Bijlage 1 deel B en C.
- 3.2 Indien de werkelijke kosten van de in Bijlage 1 deel B en C omschreven werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging hoger blijken te zijn dan de Bijdrage vermeerderd met de werkelijk ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling van de Bijdrage aan GAE, blijven deze meerkosten voor rekening van GAE. Indien de werkelijke kosten van de in Bijlage 1 deel B en C omschreven werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging lager blijken te zijn dan de Bijdrage vermeerderd met de werkelijk ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling van de Bijdrage aan GAE, wordt het verschil tussen de Bijdrage vermeerderd met de werkelijk ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling van de Bijdrage aan GAE en de werkelijke kosten van de in Bijlage 1 deel B en C omschreven werkzaamheden ten behoeve van de Baanverlenging binnen drie maanden na voltooiing van de werkzaamheden door GAE aan de Staat gerestitueerd.
- 3.3 Indien GAE binnen zes maanden nadat het Aanwijzingsbesluit onherroepelijk is geworden besluit niet tot de Baanverlenging over te gaan of niet daadwerkelijk met de werkzaamheden genoemd in Bijlage 1 deel C is aangevangen, zal GAE de Bijdrage, verminderd met de in Bijlage 2 genoemde voorbereidingskosten, binnen een maand aan de Staat restitueren. GAE zal voorts de werkelijk door GAE ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling aan GAE binnen een maand aan de Staat vergoeden. Het bedrag van de voorbereidingskosten alsmede de werkelijk ontvangen rente als hiervoor bedoeld zal door GAE worden aangetoond door overlegging aan de Staat van een door een registeraccountant afgelegde verklaring waaruit de hoogte van deze bedrag blijkt. De in dit artikel 3.3 genoemde termijn voor aanvang van de werkzaamheden genoemd in Bijlage 1 deel C kan door de Staat worden verlengd, indien het uitblijven van tijdige aanvang naar het redelijk oordeel van de Staat het gevolg is van vertraging bij de grondverwerving ten behoeve van de Baanverlenging, dan wel bij het verkrijgen van de voor de Baanverlenging benodigde vergunningen ten opzichte van de wettelijke termijnen voor verlening daarvan, welke niet aan GAE is toe te rekenen.
- 3.4 Indien de Baanverlenging door GAE niet binnen 18 maanden na aanvang van de werkzaamheden wordt voltooid, zal GAE de Bijdrage binnen een maand aan de Staat vergoeden. GAE zal voorts de werkelijk door GAE ontvangen rente over de Bijdrage vanaf de datum van uitbetaling aan GAE binnen een maand aan de Staat vergoeden. Het bedrag van de werkelijk ontvangen rente als hiervoor bedoeld zal door GAE worden aangetoond door overlegging aan de Staat van een door een registeraccountant afgelegde verklaring waaruit de hoogte van dit bedrag blijkt. De Baanverlenging zal geacht worden te zijn

voltooid als bedoeld in dit artikel 3.4, zodra de baan fysiek volgens de geldende wet- en regelgeving als start- en landingsbaan met een lengte van 2500 meter voor vliegverkeer in gebruik mag worden genomen. De in dit artikel 3.4 genoemde termijn voor voltooiing van de Baanverlenging kan door de Staat worden verlengd, indien het uitblijven van tijdige voltooiing naar het redelijk oordeel van de Staat het gevolg is van vertraging bij de grondverwerving ten behoeve van de Baanverlenging welke niet aan GAE is toe te rekenen.

3.5 GAE betaalt de Staat onmiddellijk een vergoeding ter hoogte van de Bijdrage, inclusief de werkelijk door GAE ontvangen rente over de Bijdrage, in de navolgende gevallen:

3.5.1 indien GAE failliet wordt verklaard;

3.5.2 indien aan GAE, al dan niet voorlopig, surséance van betaling wordt verleend;

3.5.3 indien GAE wordt ontbonden;

3.5.4 indien de onderneming van GAE geheel of voor een substantieel deel wordt gestaakt;

3.5.5 indien beslag op een substantieel deel van de activa van GAE wordt gelegd en dit beslag niet binnen 14 dagen is opgeheven;

3.5.6 indien de provincie Groningen, de provincie Drenthe, de gemeente Groningen, de gemeente Assen en/of de gemeente Tynaarlo toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van hun verplichtingen voortvloeiend uit de "Overeenkomst tot koop en verkoop van aandelen in het kapitaal van Groningen Airport Eelde N.V." welke heden volgens het als Bijlage 3 aangehechte concept tussen de Staat en de voornoemde partijen zal worden gesloten.

Het bedrag van de werkelijk ontvangen rente als hiervoor bedoeld zal door GAE worden aangetoond door overlegging aan de Staat van een door een registeraccountant afgelegde verklaring waaruit de hoogte van dit bedrag blijkt.

3.6 GAE erkent dat de Staat nimmer enige andere bijdrage (inclusief de op de Bijdrage gekweekte rente) aan de Baanverlenging of de daarmee samenhangende kosten zal leveren dan de Bijdrage. GAE verleent aan de Staat finale kwijting voor eventuele vorderingen ter zake.

Artikel 4: Waarde grond luchthaventerrein

4.1 In geval van geheel of gedeeltelijke beëindiging van de Luchthaven door GAE en wijziging van de bestemming als vliegveld van (een deel van) de percelen omschreven in Bijlage 4 vóór 2 juli 2043, is GAE een vergoeding aan de Staat verschuldigd van 80% van de op het

moment van wijziging van de bestemming door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van (het betreffende deel van) die percelen.

4.2 Indien GAE vóór 2 juli 2043 (een deel van) de percelen omschreven in Bijlage 5 vervreemdt, daarop een beperkt recht vestigt of anderszins het economische belang daarbij aan een derde overdraagt, is GAE een vergoeding aan de Staat verschuldigd van 80% van de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht, tenzij deze opbrengst naar het oordeel van de Staat niet reëel is, in welk geval GEA een vergoeding aan de Staat verschuldigd is van 80% van op het moment van vervreemding, bezwaring of overdracht door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van de voornoemde percelen.

4.3 Indien GAE vóór 31 december 2025 (een deel van) de percelen omschreven in Bijlage 6 vervreemdt, daarop een beperkt recht vestigt of anderszins het economische belang daarbij aan een derde overdraagt, is GAE de navolgende vergoeding aan de Staat verschuldigd:

4.3.1 indien de vervreemding, bezwaring of overdracht plaatsvindt vóór 1 januari 2016 een vergoeding van 80% van:

(a) de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de contante waarde van de ter zake van het betreffende perceel te ontvangen canon vanaf de datum van de vervreemding, bezwaring of overdracht (hierna "de Contante Waarde Canon"). De Contante Waarde Canon wordt berekend door de canon voor het betreffende perceel per 1 januari 2002 te verhogen met 2,2% per jaar vanaf 1 januari 2002 tot de datum van de vervreemding, bezwaring of overdracht en het aldus berekende bedrag te delen door 0,065;

tenzij de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht naar het oordeel van de Staat niet reëel is, in welk geval GAE een vergoeding aan de Staat verschuldigd zijn van 80% van:

(b) de door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van de voornoemde percelen op het moment van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de Contante Waarde Canon.

Het voorgaande geldt tenzij GAE ten genoegen van de Staat aantoont dat ten minste 40% van de opbrengst binnen 6 maanden in de Luchthaven wordt geherinvesteerd. In dat geval zal de hoogte van de vergoeding 60% zijn van:

- (i) de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de Contante Waarde Canon;

tenzij deze opbrengst naar het oordeel van de Staat niet reëel is, in welk geval GAE een vergoeding aan de Staat verschuldigd zijn van 60% van:

- (ii) de door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van de voornoemde percelen op het moment van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de Contante Waarde Canon.

Indien GAE meer dan 40% van de verkoopopbrengst in de luchthaven wenst te herinvesteren, is de Staat bereid met GAE te overleggen over het tijdstip en de wijze waarop de vergoeding van 60% van de opbrengst respectievelijk de reële marktwaarde van de betreffende percelen door GAE aan de Staat zal worden voldaan;

4.3.2 indien de vervreemding, bezwaring of overdracht plaatsvindt in de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2025 een vergoeding van 40% van:

- (a) de opbrengst van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de Contante Waarde Canon;

tenzij deze opbrengst naar het oordeel van de Staat niet reëel is, in welk geval GAE een vergoeding aan de Staat verschuldigd is van 40% van:

- (b) de door een onafhankelijke deskundige vast te stellen reële marktwaarde van de voornoemde percelen op het moment van de vervreemding, bezwaring of overdracht, indien het perceel is belast met een recht van erfpacht verminderd met de Contante Waarde Canon;

4.3.3 indien de vervreemding of overdracht plaatsvindt als inbreng door GAE in een vennootschap waarin GAE met een of meer derden samenwerkt, is de Staat bereid op basis van hetgeen is vermeld in de brief van de Directeur-Generaal Luchtvaart aan de heer J.G.M. Alders d.d. 24 maart 2003 in de tweede bullet point onder "Toelichting" bij punt 1 "Aandelenvervreemding" met GAE te overleggen of, en zo ja in hoeverre, de vergoeding van de opbrengst respectievelijk de reële marktwaarde als bedoeld in artikel 4.3.1 respectievelijk 4.3.2 van de betreffende percelen door GAE aan de Staat zal worden voldaan.

- 4.4 In afwijking van het bepaalde in artikel 4.1 tot en met 4.3 is GAE geen vergoeding aan de Staat verschuldigd indien ter zake van een beëindiging van de Luchthaven en wijziging van de bestemming als vliegveld als bedoeld in artikel 4.1, dan wel ter zake van een vervreemding, bezwaring of overdracht als bedoeld in artikel 4.2 of 4.3, het ingevolge artikel 4.1, 4.2 of 4.3 door GAE aan de Staat te betalen bedrag kleiner of gelijk is aan het drempelbedrag van € 25.000. Indien het ter zake van een beëindiging van de Luchthaven en wijziging van de bestemming als vliegveld als bedoeld in artikel 4.1, dan wel ter zake van een vervreemding, bezwaring of overdracht als bedoeld in artikel 4.2 of 4.3, het ingevolge artikel 4.1, 4.2 of 4.3 door GAE aan de Staat te betalen bedrag groter is aan het drempelbedrag van € 25.000, is GAE het gehele ingevolge het bepaalde in artikel 4.1, 4.2 of 4.3 te betalen bedrag aan de Staat verschuldigd.
- 4.5 Het bepaalde in de eerste volzin van artikel 4.4 geldt slechts indien het totaal van de bedragen gelegen onder het drempelbedrag van € 25.000 gedurende de looptijd van deze overeenkomst het bedrag van € 100.000 niet overschrijdt. Indien het totaal van de bedragen gelegen onder het drempelbedrag van € 25.000 gedurende de looptijd van deze overeenkomst het bedrag van € 100.000 overschrijden, is GAE het totaal van de tot het moment van overschrijding van het drempelbedrag van € 100.000 ingevolge het bepaalde in artikel 4.1, 4.2 en 4.3 te betalen bedragen aan de Staat verschuldigd, en is het bepaalde in artikel 4.1 tot en met 4.3 vanaf dat moment onverkort van toepassing.
- 4.6 GAE verplicht zich de Staat schriftelijk en voorzien van alle relevante bescheiden te informeren over iedere beëindiging van de Luchthaven en wijziging van de bestemming als vliegveld als bedoeld in artikel 4.1 alsmede over iedere vervreemding, bezwaring of overdracht als bedoeld in artikel 4.2 en 4.3. Daarbij zal GAE gemotiveerd aangeven of het drempelbedrag van € 25.000 dan wel het totaalbedrag van € 100.000 als bedoeld in artikel 4.4 en 4.5 wordt overschreden. Voorts zal GAE aangeven of de totale oppervlakte van de door haar gedurende de looptijd van deze overeenkomst vervreemde, bezwaarde of overgedragen gronden als bedoeld in artikel 4.2 en 4.3 groter is dan 1 hectare.

Artikel 5: Verschaffing zekerheid door GAE

GAE verplicht zich onmiddellijk na ondertekening van deze overeenkomst tot meerdere zekerheid voor de nakoming van haar verplichtingen jegens de Staat uit hoofde van deze overeenkomst een recht van eerste hypotheek ten gunste van de Staat te vestigen op de in [Bijlage 4](#) omschreven percelen volgens het als [Bijlage 7](#) aangehechte model.

Artikel 6: Bijlagen, strijdigheid

De bijlagen bij deze overeenkomst maken integraal deel van deze overeenkomst uit. Bij strijdigheid van de bepalingen van deze overeenkomst en het bepaalde in de bijlagen prevaleren de bepalingen van deze overeenkomst.

Artikel 7: Gedeeltelijke onverbindendheid

Indien één of meer van de bepalingen van deze overeenkomst onverbindend zijn of worden, blijven de overige bepalingen van kracht. Partijen verbinden zich om de niet verbindende bepalingen te vervangen door bepalingen die wel verbindend zijn en die zo min mogelijk – gelet op het doel en de strekking van deze overeenkomst – afwijken van de niet verbindende bepalingen.

Artikel 8: Toepasselijk recht; bevoegde rechter

8.1 Deze overeenkomst wordt uitsluitend door Nederlands recht beheerst.

8.2 Alle geschillen welke naar aanleiding van deze overeenkomst of nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg zijn mochten ontstaan, zullen worden beslecht door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage.

Deze overeenkomst is in tweevoud opgemaakt en ondertekend te [] op [].

De Staat der Nederlanden

Groningen Airport Eelde N.V.

door:

door:

BIJLAGEN

Bijlage 1: Omschrijving Baanverlenging en werkzaamheden

Deel A: Omschrijving Baanverlenging

Deel B: Omschrijving werkzaamheden vóór onherroepelijk Aanwijzingsbesluit

Deel C: Omschrijving overige werkzaamheden

Bijlage 2: Voorbereidingskosten

Bijlage 3: Concept "Overeenkomst van koop en verkoop van aandelen in het kapitaal van Groningen Airport Eelde NV."

Bijlage 4: Omschrijving percelen Luchthaventerrein

Bijlage 5: Omschrijving percelen Luchthaventerrein exclusief categorieën 2 en 3

Bijlage 6: Omschrijving percelen categorieën 2 en 3

Bijlage 7: Concept hypotheekakte

***Bijlage 1:
Behorende bij overeenkomst inzake baanverlenging en
waarde luchthaventerrein Groningen Airport Eelde***

BIJLAGE 1: OMSCHRIJVING BAANVERLENGING EN WERKZAAMHEDEN

Deel A: Omschrijving baanverlenging

1. Inleiding

Groningen Airport Eelde is voor de baan 23-05 ingedeeld in categorie 4E. In de aanwijzing is voorzien dat de baan verlengd gaat worden van 1800 meter naar een lengte van 2500 meter. Dit houdt in dat er grotere en/of zwaardere vliegtuigen gebruik kunnen maken van Groningen Airport Eelde.

Doel van deze notitie is inzicht te geven in de (luchtzijdige) activiteiten die op projectniveau zullen worden uitgevoerd in relatie met de voorgenomen baanverlenging

Om de baan 23-05 geschikt te maken voor de ontvangst van grotere en zwaardere en/of vliegtuigen is het naast de genoemde verlenging noodzakelijk een aantal voorbereidende werkzaamheden uit te voeren. Het gaat bijvoorbeeld om het verwerven van de benodigde terreinen en opstallen en het schonen van het terrein van opstallen.

Voorts zullen aanwezige waterlopen en infrastructuur worden omgelegd.

Wanneer deze werkzaamheden zijn afgerond kan worden begonnen met de werkzaamheden aan de baanverlenging van de baan 23-05.

De bestaande baan zal als gevolg van de verruiming van het gebruik op een zelfde sterkte (PCN-waarde) worden gebracht als het nieuw aan te leggen deel.

In hoofdstuk 2 staan de werkzaamheden beschreven.

2. Werkzaamheden

WERKZAAMHEDEN

Onderzoeken.

Omleggen Kabels en Leidingen.

Wegen en waterlopen omleiden (Eekhoornstraat/Luchtenburgweg).

Duikers (Westerloop/Eekhoornschelooop).

Amoveren bomen op terrein uitbreiding

Aanbrengen flora.

Vastgoed.

VERLENGEN START/LANDINGSBAAN

Grondwerk.

Riolering.

Verhardingen.

AANPASSEN RIJBAAN

Grondwerk.

Riolering.

Verhardingen.

AANPASSEN RIJBAANBOCHTEN

Grondwerk.

Riolering.

Verhardingen.

AANBRENGEN DRAAIKOP

Grondwerk.

Riolering.

Verhardingen.

BLASTPROTECTION

Grondwerk.

Riolering.

Verhardingen.

WERKZAAMHEDEN BESTAANDE BAAN

Verhardingen.

ELEKTROTECHNISCH

Armaturen.

Kabelwerk.

Regel en besturingsinstallatie.

Overige werkzaamheden.

OVERIGE WERKZAAMHEDEN

Hekwerk.

BIJLAGE 1: OMSCHRIJVING BAANVERLENGING EN WERKZAAMHEDEN

Deel B: Omschrijving werkzaamheden vóór onherroepelijk Aanwijzingsbesluit

Onderzoeken

Voordat de baan 23-05 kan worden verlengd dienen een aantal onderzoeken plaats te vinden. De onderzoeken zijn onder andere gericht op het eventueel aanwezig zijn van munitie, gebieden met archeologische en/of cultuur historische waarde en inventarisatie van aanwezige flora & fauna.

Aankoop van percelen en opstallen

Om ruimte te maken voor de verlenging van de baan 23-05 is het noodzakelijk minstens 6 percelen met opstallen aan te kopen en te amoveren. Tevens zullen overige benodigde (veelal landbouw) percelen worden aangekocht.

BIJLAGE 1: OMSCHRIJVING BAANVERLENGING EN WERKZAAMHEDEN

Deel C: Omschrijving overige werkzaamheden

3 VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

Een aantal voorbereidende werkzaamheden worden uitgevoerd voordat met de werkzaamheden wordt begonnen van de eigenlijke baanverlenging. Kabels en leidingen worden omgelegd, infrastructuur wordt omgelegd of verwijderd. Om plaats te maken voor de baanverlenging worden bomen gekapt en opstallen geamoveerd. Lichtarmaturen worden verwijderd en/of verplaatst. In onderstaande paragrafen worden deze werkzaamheden omschreven en/of beschreven.

3.1 Omleggen Kabels en Leidingen

In verband met de verlenging van baan 23-05 dienen kabels en leidingen van nutsbedrijven te worden omgelegd. Er dienen voorzieningen getroffen te worden voor bijvoorbeeld een hoofdtransportleiding van de Nederlandse Gasunie.

3.2 Wegen en waterlopen omleiden (Eekhoornstraat/Luchtenburgweg)

De Luchtenburgerweg en de Eekhoornstraat dienen buiten het nieuwe luchthaventerrein te worden omgeleid. Aanwezige watergangen zullen zodanig moeten worden omgelegd dat de functionaliteit gewaarborgd blijft.

In het concept bestemmingsplan baanverlenging Groningen Airport Eelde is voor de beide straten een nieuw tracé bepaald. Door de aanleg van een nieuw tracé worden watergangen gedempt en duikers aangelegd om de functie van de waterlopen in stand te houden. Naast de nieuwe wegen wordt hiervoor bijvoorbeeld een watergang gegraven.

3.3 Duikers (Westerloop/Eekhoornschelooop)

Westerloop

De functionaliteit van de watergangen moet gewaarborgd blijven. Hiertoe wordt onder andere een duiker aangelegd in de Westerloop. De duiker wordt aangelegd onder de toekomstige verlenging van de baan 23-05. Voordat de duiker aangelegd kan worden wordt grondwerk uitgevoerd. Nadat de duiker is aangelegd wordt de sleuf aangevuld met zand. Nadat de grond ontgraven is wordt de duiker aangebracht en afgewerkt.

Eekhoornschelooop

Ten behoeve van de veiligheid van de ERESA zone wordt er een duiker aangelegd in de Eekhoornschelooop. De duiker zal een lengte krijgen van ongeveer 300 meter en maakt qua uitvoering onderdeel uit van de inpassing en compensatie van flora en fauna.

3.4 Amoveren bomen op terrein uitbreiding

Door de baanverlenging is het noodzakelijk dat aanwezige bomen en beplanting op het nieuwe luchthaventerrein worden verwijderd. Er zullen ongeveer 150 bomen worden gekapt en er zal voor ongeveer 13.000 m² aan begroeiing worden gerooid. Voor elke gekapte boom dient er elders een nieuwe boom geplant te worden.

3.5 Aanbrengen flora

Het omliggende terrein wordt ingericht ten behoeve van beplanting. Hiervoor worden er bomen en bosschages geleverd en geplant.

Na de werkzaamheden kan het luchthaventerrein geëgaliseerd worden en ingezaaid met graszaad.

Verwijderen riolering/drainage terrein uitbreiding.

Door de verlenging van de baan 23-05 is het noodzakelijk om ter plekke van de uitbreiding de ondergrondse infrastructuur te verwijderen. Naast de aanwezige kabels en leidingen (zie 2.2) is dit bijvoorbeeld de aanwezige riolering en drainage.

4 VERLENGEN START/LANDINGSBAAN

Nadat de voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond kan worden begonnen met de werkzaamheden voor de verlenging van de start/landingsbaan 23-05.

4.1 Grondwerk

Er is bij het ontwerp gedimensioneerd en ontworpen conform ERESA richtlijnen en ander vigerend (veiligheids)beleid. Dit houdt onder meer in dat er 75 meter uit het hart van de baan grondverbetering nodig is. Ook in het verlengde van de baan is extra grondverbetering nodig. Voor de start/landingsbaan 23-05 is hiervoor ongeveer 240 m aangehouden.

In het nieuw te graven cunet van start/landingsbaan 23-05, moet tenminste 400 mm zand worden aangebracht.

4.2 Riolering

Zowel naast als onder de baanverlenging van 23-05 wordt drainage aangebracht ten behoeve van de afwatering van het terrein. Het water op de baan wordt opgevangen in een aangebrachte goot en wordt afgevoerd via een rioleringsstelsel. De riolering zal bestaan uit PVC leidingen en betonnen buizen/putten. In totaal wordt er ongeveer 1.100 meter betonbuis aangebracht en ongeveer 1.400 meter PVC. Voor de afwatering van het terrein wordt ruim 29 km. drainage aangelegd.

4.3 Verhardingen

Op het aangebrachte cunet zal een puinfundering worden toegepast. De dikte van de fundering moet tenminste 250 mm bedragen.

Hierop wordt een asfaltverharding aangebracht. De asfaltverharding bestaat uit de volgende lagen: GrindAsfaltBeton dikte 70 mm, OpenAsfaltBeton dikte 50 mm, DichtAsfaltBeton dikte 40 mm en een deklaag van Anti-skid.

5 AANPASSEN RIJBAAN

Door de baanverlenging, moet de bestaande rijbaan 13 verbreed worden. Hiervoor zullen een aantal werkzaamheden verricht moeten worden.

5.1 Grondwerk

Het cunet voor de verbreding moet minimaal tot een diepte van 0,40 m worden ontgraven. Het cunet wordt vervolgens weer aangevuld met zand.

5.2 Riolering

Naast de baanverbreding wordt een goot aangelegd die als functie heeft het water van de baan 13 af te voeren. Het water wordt opgevangen in kolken in de aangebrachte molgoot. Via een rioolstelsel wordt het water vervolgens afgevoerd. Ten behoeve van inspectie en/of onderhoud van het riool worden de betonputten in het rioolstelsel aangebracht.

5.3 Verhardingen

Op het cunet zal een puinfundering worden toegepast. De dikte van de fundering moet tenminste 250 mm bedragen.

Hierop wordt een asfaltverharding aangebracht. De asfaltverharding bestaat uit de volgende lagen: GrindAsfaltBeton dikte 70 mm, OpenAsfaltBeton dikte 50 mm, DichtAsfaltBeton dikte 40 mm

Als het asfalt aangebracht is, wordt de markering aangebracht.

6 AANPASSEN RIJBAANBOCHTEN

Ten gevolge van de baanverlenging is het noodzakelijk om aanpassingen te doen aan de bochten van de rijbaan. Ten behoeve van de aanpassing van de bochten van de rijbaan worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

6.1 Grondwerk

Het cunet voor de aanpassingen aan de bochten van de rijbaan moet minimaal tot een diepte van 0,40 m worden ontgraven. Het cunet wordt weer aangevuld met zand.

6.2 Riolering

Om een goede afwatering te waarborgen zal er een goot aangebracht worden (ca. 160 m¹). Ook hier worden kolken, buizen en putten aangebracht.

6.3 Verhardingen

Op het cunet zal een puinfundering worden toegepast. De dikte van de fundering moet tenminste 250 mm bedragen.

Hierop wordt een asfaltverharding aangebracht. De asfaltverharding bestaat uit de volgende lagen: 2 lagen GrindAsfaltBeton dikte 60 mm (elke laag), OpenAsfaltBeton dikte 40 mm, DichtAsfaltBeton dikte 40 mm .

7 AANBRENGEN DRAAIKOP

Ten gevolge van de baanverlenging is het noodzakelijk om een draaikop aan te brengen. De draaikop wordt aangebracht om het mogelijk te maken dat vliegtuigen kunnen keren aan het einde van de baan. Ten behoeve van de aanleg van de draaikop worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

7.1 Grondwerk

Het cunet voor de draaikop moet minimaal tot een diepte van 0,40 m worden ontgraven. Het cunet wordt weer aangevuld met zand.

7.2 Riolering

Zowel naast als onder de draaikop wordt drainage aangebracht. Deze zorgt voor de afwatering van de draaikop. Voor de afwatering van de verharding wordt een molgoot aangebracht. Het water in de molgoot wordt opgevangen en via aangebrachte kolken afgevoerd naar het rioleringsstelsel.

7.3 Verhardingen

Op het cunet zal een puinfundering worden toegepast. De dikte van de fundering moet tenminste 250 mm bedragen.

Als de fundering verdicht en geprofileerd is, wordt hierop een betonverharding aangebracht. Het plateau (draaikop) bestaat uit beton B45 met een dikte van minimaal 300 mm. Tussen de baanverlenging en de draaikop wordt een verholen goot aangebracht met een zelfde afvoer als voorgaand is omschreven.

8 BLASTPROTECTION

Blastprotection wordt aangebracht, evenwijdig aan de baanverlenging, ter bescherming van de vliegtuigmotoren. De vliegtuigmotoren zuigen veel lucht aan en kunnen dan ook bijvoorbeeld losliggende steentjes opzuigen tijdens de landing. Blastprotection wordt aangelegd om hiertegen bescherming te bieden. Ten behoeve van de aanleg van blastprotection worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

8.1 Grondwerk

Ten behoeve van de aanleg van de blastprotection wordt een cunet ontgraven en aangevuld met zand.

8.2 Riolering

Voor de afwatering van het terrein wordt, om de aan te brengen blastprotection, drainage aangelegd.

8.3 Verhardingen

Op het cunet zal een puinfundering worden toegepast. De dikte van de fundering moet tenminste 150 mm bedragen.

Onder de puinfundering wordt een wegendoek aangebracht. Op de puinfundering wordt een asfaltlaag aangebracht. De asfaltlaag bestaat uit GrindAsfaltBeton dikte 60 mm.

9 WERKZAAMHEDEN BESTAANDE BAAN

De huidige baan 23-05 wordt versterkt tot het niveau van het verlengde deel en moet worden voorzien van een anti-skid laag; een oppervlakte behandeling voor het creëren van voldoende stroefheid van de baan van dezelfde stroefheid als het verlengde deel..

9.1 Verhardingen

De bestaande anti-skid laag wordt eerst weggefreest (10 mm). De nieuwe asfaltlaag bestaat uit een laag STeenslagAsfaltBeton (STAB) en een laag DichtAsfaltBeton (DAB). Op de DAB wordt de anti-skid aangebracht. Het geheel wordt afgewerkt en voorzien van nieuwe belijning

10 ELEKTROTECHNISCH

Naast de voornoemde civieltechnische werkzaamheden die aan de baan moeten worden gedaan, moeten er ook werkzaamheden verricht aan de elektrotechniek. Zo moeten er werkzaamheden worden verricht aan de armaturen, de regel- en besturingsinstallaties, het kabelwerk en moeten er trafoputten worden geplaatst.

10.1 Armaturen.

Door de aanpassingen aan de baan moeten diverse armaturen worden verplaatst en weer worden aangebracht. In totaal worden er ongeveer 110 naderingsarmaturen, 115 randlichtarmaturen en 120 hartlijnarmaturen op de bestaande baan verplaatst.

Ook de approachverlichting aan de kop 05 moet worden verplaatst. De armaturen, in totaal circa 190 stuks, dienen te worden vervangen. De oude armaturen worden in een opslagruimte bewaard om de approachverlichting aan de andere zijde van de baan bij schade te kunnen vervangen. De masten met toebehoren van de armaturen kunnen wel worden hergebruikt.

De randlicht- en naderingsarmaturen moeten ook in de verlengde baan worden aangebracht. De kabelkokers dienen evenredig te worden verlengd. Tevens moeten er in dit nieuwe leidingtracé nieuwe trafoputten worden aangebracht.

10.2 Kabelwerk

Ten behoeve van het leggen/verleggen van de diverse kabels wordt een kabelsleuf aangebracht in het terrein. De kabelsleuf krijgt een lengte van ongeveer 2.280 meter. Een primaire, een secundaire kabel en een aarddraad worden geleverd en aangebracht in de sleuf. In totaal wordt ongeveer 20 kilometer primaire kabel geleverd en aangebracht. Aan secundaire kabels wordt ongeveer 10 kilometer geleverd en aangebracht.

10.3 Regel en besturingsinstallatie

De ILS en de bijbehorende gebouwen dienen ook te worden verplaatst evenals het PAPI-systeem. Het bijbehorende systeem van de ILS zal ook moeten worden aangepast, zowel in de verkeersleidingstoren als in de bijgebouwen. Als de aanpassingen van de verlichting en de PAPI zijn doorgevoerd blijkt dat de capaciteit van de huidige trafostations volledig in gebruik is. Om overcapaciteit te behouden dient er gebruik te worden gemaakt van een naburig trafostation met overcapaciteit.

10.4 Overige werkzaamheden

Er zullen kabelkokers worden aangelegd. Een kleine trafoput wordt geleverd en geplaatst. In totaal worden ongeveer 28 kleine trafoputten geleverd en geplaatst. Ongeveer 30 kleine trafoputten worden verplaatst. Ten behoeve van de kabels wordt er ongeveer een 1712 meter lange kabelkoker aangebracht.

Ten behoeve van de rijbaanbochten wordt primaire bekabeling omgelegd en aangebracht. In totaal wordt ongeveer 100 m¹ aan primaire bekabeling omgelegd en/of aangebracht. Tevens wordt aan secundaire bekabeling ongeveer 50 m¹ aangebracht en worden de randlichten verwijderd en elders aangebracht.

11 OVERIGE WERKZAAMHEDEN

Naast de bovenstaande werkzaamheden moeten er nog overige werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn nodig in verband met de toegang van het luchthaventerrein en de veiligheid op en nabij het luchthaventerrein:

11.1 Hekwerk

Om het nieuwe deel van het luchthaventerrein wordt een hekwerk aangebracht. Het hekwerk zal een totale lengte van ongeveer 2.500 meter hebben. In het hekwerk zullen minstens 5 draaihekken worden geplaatst.

CONCEPT

Bijlage 2 bij overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein GAE

Vorbereidingskosten

Met betrekking tot de volgende voorbereidingskosten zijn door Groningen Airport Eelde N.V. verplichtingen aangegaan voor de uitvoering van de baanverlenging.

Gefactureerd

Airport Support Team	€	12.862,78
Airport Support Team	€	9.325,18
Sky Lab	€	1.675,11
Rozema	€	1.860,50
ARC	€	1.717,28
Bureau Bakker	€	<u>5.900,00</u>
Totaal	€	33.340,85

Nog te factureren

DHV reeds uitgevoerd per 30 okt. 2003	€	317.315,00
Nog uit te voeren tot uitspraak Raad van State stel 5%	€	<u>15.865,75</u>
Totaal	€	333.180,75

Bedragen exclusief BTW

Totaal voorbereidingskosten	€	336.521,60
-----------------------------	---	------------

CONCEPT

Bijlage 4 bij overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein GAE

Percelen als bedoeld in artikel 4.1 van de overeenkomst

Kadastrale kenmerken	Oppervlakte	Omschrijving
Vries T 1389	4.40.90	Grasland/trafo/landingslichten en-terrein
Vries E 2618	31.79.35	Landingsterrein
Eelde C 2299	3.33.45	Grasland +landingslichten
Eelde D 4823 ged.	130.92.45	Vliegveld/gebouwen/wegen
Eelde D 4232	0.03.45	Hangar +erf
Eelde D 4245	0.01.94	Kantine + terras
Eelde D 4593	0.22.25	Hangar + platform
Eelde D 4594	0.01.22	Houten Barak + erf
Eelde D 4595	0.15.45	Gebouw+hangar+erf
Eelde D 4597	0.18.85	Restaurant + terras
Eelde D 4601	0.01.86	Parkeerplaatsen
Eelde D 4755	0.15.35	Hangar+kantoor+erf
Eelde D 4822	0.24.85	Hangar+platform
Eelde D 4823 ged	0.01.95	Gebouw
Eelde D 4901	0.99.45	Gebouw studentenhuisvesting
Eelde D 4919	2.12.80	Internaatschool
Eelde D 4920	7.65.95	Voormalige studentenhuisvesting
Totaal	182.31.52 ha	

CONCEPT

Bijlage 5 bij overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein GAE

Percelen als bedoeld in artikel 4.2 van de overeenkomst

Kadastrale kenmerken	Oppervlakte	Omschrijving
Vries T 1389	4.40.90	Grasland/trafo/landingslichten en-terrein
Vries E 2618	31.79.35	Landingsterrein
Eelde C 2299	3.33.45	Grasland +landingslichten
Eelde D 4823 ged.	130.92.45	Vliegveld/gebouwen/wegen
Totaal	170.46.15 ha	

CONCEPT

Bijlage 6 bij overeenkomst inzake baanverlenging en waarde luchthaventerrein GAE

Percelen als bedoeld in artikel 4.3 van de overeenkomst

Kadastrale Kenmerken	Oppervlakte/ha	Omschrijving	Erfpachtcanon (*)
Eelde D 4232	0.03.45	Hangar +erf	€ 917
Eelde D 4245	0.01.94	Kantine + terras	€ 830
Eelde D 4593	0.22.25	Hangar + platform	€ 6.158
Eelde D 4594	0.01.22	Houten Barak + erf	€ 325
Eelde D 4595	0.15.45	Gebouw+hangar+erf	Zie perceel D 4601
Eelde D 4597	0.18.85	Restaurant + terras	€ 5.790
Eelde D 4601	0.01.86	Parkeerplaatsen	€ 4.192
Eelde D 4755	0.15.35	Hangar+kantoor+erf	€ 31.528
Eelde D 4822	0.24.85	Hangar+platform	€ 14.185
Eelde D 4823 ged	0.01.95	Gebouw	Zie perceel D 4593
Eelde D 4901	0.99.45	Gebouw studentenhuisvesting	€ 103.251
Eelde D 4919	2.12.80	Internaatschool	Zie perceel D 4901
Eelde D 4920	7.65.95	Voormalige studentenhuisvesting	Zie perceel D 4901
Eelde C 1846	0.10.00	Grasland	
Eelde E 1085	0.09.20	Bos	
Eelde E 1222	0.03.80	Bos	
Eelde E 2385	0.30.23	Grasland	
Eelde D 2890	2.57.10	Bos	
Eelde D 2897	0.06.57	GSM-ondergrond	€ 454
Eelde D 2905	2.40.30	Grasland	
Eelde D 3864	0.02.90	Water	
Eelde D 3926	0.00.45	Akkerland	
Eelde D 3935	0.48.53	Akkerland	
Vries T 1388	0.24.30	Grasland	
Totaal	18.18.75 ha		

(*) Het betreft hier erfpachtcanon conform jaarrekening GAE over 2001

Aanpassing statuten Groningen Airport Eelde N.V.

Nu het Rijk haar aandelenbezit in Groningen Airport Eelde N.V. overdraagt (80%) is statutenwijziging noodzakelijk, alleen al vanwege het feit dat in de huidige statuten is bepaald dat het Rijk twee leden van de Raad van Commissarissen mag benoemen.

Notaris Kuipers is gevraagd een voorstel voor herziene statuten op te stellen.

In de concept-statutenwijziging zijn, naast enkele kleinere veranderingen die het gevolg zijn van aanpassingen aan bestaande wetgeving en van actuele notariële inzichten, overigens geen grote principiële wijzigingen voorzien t.o.v. huidige statuten.

De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

De Raad van Commissarissen bestaat uit tenminste 3 en ten hoogste 8 personen.

Dit is in de huidige statuten tenminste 8 en ten hoogste 10. Daarvan had de Minister van Verkeer en Waterstaat het recht er 2 te benoemen. De colleges van GS van Groningen en Drenthe en het college van B&W van Groningen hebben thans nog elk en de colleges van B&W van Assen en Tynaarlo gezamenlijk het recht om één bindende voordracht te doen. Ook in de herziene statuten worden Commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Voordrachten voor benoeming kunnen worden ingediend door de Raad van Commissarissen of de aandeelhouders. In de concept-statuten is geen nadere regeling opgenomen voor het doen van bindende voordrachten.

De uitgifte van aandelen evenals statutenwijziging behoeft een besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met meer dan 7/10 meerderheid in een vergadering waarin ten minste 4 van de 5 aandeelhouders vertegenwoordigd zijn.

Voor deze besluiten was in de huidige statuten een 2/3 meerderheid bij een aanwezigheid van $\frac{3}{4}$ van het kapitaal voldoende. Deze wijziging is doet meer recht aan de invloed van de aandeelhouders met een kleiner kapitaal.

Belangrijke andere inhoudelijke punten, welke in min of meer gelijke bewoordingen in zowel de huidige als de concept herziening zijn opgenomen zijn de volgende:

- De vennootschap blijft een *naamloze vennootschap*.
- Bestaande aandeelhouders hebben een *voorkeursrecht bij de uitgifte van aandelen*.
- Het *bestuur* van de vennootschap is opgedragen aan een directie (ten minste 1 ten hoogste 3), onder toezicht van een Raad van Commissarissen (ten minste 3; ten hoogste 8). De Algemene Vergadering van aandeelhouders bepaalt het aantal commissarissen en benoemt de commissarissen. Aandeelhouders zowel als de Raad van Commissarissen mogen voordrachten doen voor benoeming van leden van de Raad van Commissarissen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemt de directeuren op voordracht van Raad van Commissarissen.
- De *directie moet goedkeuring vooraf hebben van de Raad van Commissarissen* bij zogenaamde “zware handelingen”; dit betreft onder meer:
 - verkrijgen etc. van registergoederen
 - voeren van rechtsgedingen
 - aangaan van kredietovereenkomsten met banken
 - verlenen van procuratie

-het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten, deelnames, overnames e.d.
-handelingen waarvan de het onderwerp een bepaald door de Raad van Commissarissen vast te stellen bedrag te boven gaat.

- *Goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is nodig bij*
 - het vervreemden van het bedrijf
 - het verkrijgen van eigen aandelen.
- De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt de *jaarrekening* vast. Vaststelling van de jaarrekening zonder voorbehoud door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders strekt de directie en Raad van Commissarissen tot décharge. Winst is ter beschikking van de Algemene Vergadering van aandeelhouders en wordt gereserveerd tenzij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders anders besluit.
- Jaarlijks stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op voorstel daartoe van de Raad van Commissarissen de *exploitatie- en investeringsbegroting* vast.

GRONINGEN AIRPORT EELDE

WAY TO GO!

samenvatting
Business Plan 2003

Eelde, oktober 2003

Samenvatting Businessplan Groningen Airport Eelde N.V.

1. Vooraf.

Het belang van de luchtvaart voor de economische vitaliteit en het internationale vestigingsklimaat van ons land is groot. Dit geldt niet alleen voor de Mainport Schiphol, maar zij het op uiteraard wat bescheidener schaal, evenzeer voor regionale luchthavens. Ook de regio's zijn gebaat bij aansluiting op internationale en intercontinentale netwerken.

De betekenis van regionale luchthavens vormt voor de overheid een belangrijk motief om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit en continuïteit van het luchthavenproduct. De instemming van het Rijk met de baanverlenging en de financiële bijdrage ter financiering daarvan moge dit illustreren, evenals de inspanning die de regionale aandeelhouders leveren om Groningen Airport Eelde een goed toekomst perspectief te bieden.

Dat de luchtvaart ook haar schaduwkanten heeft is bekend. In het aanwijzingsbesluit van mei 2001 zijn met het oog daarop de milieugrenzen voor GAE vastgelegd. Belangrijkste zijn de geluidscontouren waarmee voor GAE de groei van het vliegverkeer qua geluidsproductie is bepaald.

2. Groningen Airport Eelde in 2002

GAE bestaat ruim 70 jaar; het laatste decennium is het karakter echter veranderd van klein vliegveld voornamelijk gericht op het accommoderen van lesvluchten tot een regionale luchthaven waar commerciële vluchten de belangrijkste segmenten vormen. In 2002 telde GAE 148.000 passagierbewegingen. Al jaren achtereen groeit dit aantal relatief hard vergeleken met andere Nederlandse luchthavens.

Regionale luchthavens zijn de laatste jaren veel onderwerp geweest van veranderingen in Rijksbeleid. Voor GAE is belangrijk is dat het Rijk de financiële betrokkenheid in 2001 heeft beëindigd en daarvoor eind 2001 een afkoopsom heeft betaald. Eind 2003 zullen de aandelen (80%) aan de regionale aandeelhouders zijn overgedragen.

Voorwaarde is dat naast de afkoopsom van het Rijk ook de regionale aandeelhouders een financieel commitment aangaan om de luchthaven een reëel perspectief op continuïteit te bieden.

De kostenstructuur van de luchthaven kenmerkt zich als vast. Voor meer dan de helft gaat het om personeelskosten. De opbrengsten bestaan voor circa 60% uit havengelden; daarnaast zijn baten uit vastgoed van betekenis. De bedrijfslasten bedroegen in 2002 circa 4,8 miljoen euro; de opbrengsten circa 3,2 miljoen euro. In het exploitatietekort van 1,6 miljoen euro was echter een eenmalig bedrag aan reorganisatiekosten van circa 0,5 miljoen euro opgenomen.

3. Marktperformance en marktontwikkeling

De groei van de omzet heeft zich voornamelijk aan "airside"voorgedaan, middels de groei van de opbrengsten uit havengelden. Binnen de havengelden is vooral het aandeel vakantiesegment sterk gestegen ten koste van het lesverkeer.

Op basis van inzichten van het management van GAE, visies van externe adviseurs en de uitkomsten van "expertmeetings" zijn de deelmarkten vastgesteld waarop GAE zich de komende jaren zal richten. Dit heeft geleid tot de volgende marktverwachtingen voor de middellange termijn:

1. realiseren van een gemiddelde jaarlijkse groei van 4% aan charterbewegingen en passagiers, gedurende de eerste 15 jaar.
2. herstart van een lijndienst op een mainport rond 2006
3. Komst van een low-cost carrier in 2003.
4. een geleidelijke ontwikkeling van het vrachtsegment, uitgaande van baanverlenging in 2005.
5. de markt voor de kleine luchtvaart (lesverkeer, privévluchten en kleine zakelijke vluchten) groeit gemiddeld niet.
6. de ontwikkeling van kantoren is beperkt mogelijk bij voldoende planologische speelruimte.
7. aan platform gebonden gronden en terreinen voor cargo-activiteiten kan tot 15.000m² grond in erfpacht worden uitgegeven.

4. Ontwikkelingsvisie

Er zijn mogelijkheden het commercieel gebruik van GAE verder te intensiveren binnen de bestaande milieugrenzen. Het beleid wordt dan ook gericht op het vergroten van kansrijke bestaande marktsegmenten en het ontwikkelen van nieuwe (m.n. low cost carriers en vracht).

Hiervoor is een marktgerichte aanpak (organisatie en cultuur) noodzakelijk.

De marktgerichte aanpak moet leiden tot een verbeterd bedrijfsresultaat en een grotere bijdrage aan de regionale economie. Dit is in het kort gezegd de visie van Groningen Airport Eelde. Het fundament hiervoor is gelegd middels de aanwijzing, de ophanden zijnde baanverlenging, de doorgevoerde organisatieveranderingen en de financiële toezeggingen die door de aandeelhouders zijn gedaan. De groei van het aantal passagiers, die de prognoses uit het verleden sterk heeft overtroffen toont aan dat "vliegveld Eelde" zich in snel tempo ontwikkelt tot een volwaardige regionale luchthaven.

Bovenstaande heeft geleid tot de formulering van de mission statement van Groningen Airport Eelde N.V.:

Groningen Airport Eelde wil - door een hoogwaardig aanbod van faciliteiten en met een marktgerichte benadering - de luchthaven zijn waar passagiers en het bedrijfsleven in het Noorden als eerste voor kiezen.

Hoogwaardige faciliteiten, marktgerichte aanpak, kwaliteit van dienstverlening zijn de bouwstenen voor de beoogde succesvolle ontwikkeling.

Doelstellingen daarbij zijn:

1. Het bereiken van een break-even resultaat in 2015
2. De tweede luchthaven van Nederland worden voor charterverkeer.

5. Van Businessplan naar businessmodel

Naast een sterk marktgeoriënteerde bedrijfsvoering vormt de kwaliteit van de luchthaven-infrastructuur de basis voor een succesvolle toekomst. Om de missie en doelstellingen te kunnen bereiken zijn nieuwe investeringen, in het bijzonder de baanverlenging noodzakelijk. Naast de investering in de baanverlenging c.a. waarvoor het Rijk 18,6 miljoen euro beschikbaar stelt zal er de komende jaren onder meer geïnvesteerd worden in het bouwrijp maken van het cargo-area; uitbreiding platform, vergroting van de terminal, vernieuwing van het afwateringsstelsel van het middenterrein en de aanschaf van twee nieuwe crashtenders.

De kosten hiervan evenals die van diverse vervangingsinvesteringen zijn ingevoerd in een financieel businessmodel, opgesteld in samenwerking met consultants van NIB-Capital.

Met het model zijn vele scenario's doorgerekend, waarbij zowel value-drivers (opbrengstgenererende activiteiten en diverse tarieven die daar voor kunnen worden vastgesteld) als de cost-drivers (in het bijzonder de personeelskosten en onderhoudsbudgetten) in onderlinge samenhang zijn beoordeeld.

Het scenario dat als meest realistisch naar voren is gekomen heeft onder meer de volgende aannames:

- Herstart Lijndienst op mainport rond 2006
- Low cost carrier start in 2003
- Groei chartersegment 4% per jaar
- Redelijke ontwikkeling vrachtsegment (tot 750 bewegingen per jaar)
- Geringe reële stijging van tarieven voor passagiersbelasting en landingsgelden
- Bescheiden groei opbrengst vastgoed.
- Lange termijn inflatie 2%

In dit scenario is het bedrijfsresultaat in 1015 break-even. Er zijn circa 361.000 passagierbewegingen en circa 61.000 vliegbewegingen.

In het optimistische scenario zal break-even rond 2010 bereikbaar zijn; in het pessimistische scenario ligt break-even niet in het verschiep.

Ondanks dat met verschillende scenario's t.a.v. kosten op opbrengstenontwikkelingen is gerekend kunnen zich omstandigheden voordoen die van grote invloed zijn op de daadwerkelijke ontwikkelingskansen van de luchthaven en daarvoor risico's inhouden.

Genoemd kunnen worden:

Mondiale politieke ontwikkelingen (dreiging van oorlogssituaties of terrorisme);

Landelijke beleidsbeslissingen (nieuw beleid voor externe veiligheid, verscherping van maatregelen op gebied van security- en safety);

De aanwijzing uit mei 2001 dient in de uitspraak van de Raad van State in stand te blijven

(baanverlenging mag doorgaan en de geluidscontour en openstellingstijden worden niet beperkt);

Afhankelijkheid derde partijen (aangenomen moet worden dat partijen die samen met de luchthaven voor de diensten aan de gebruikers zorgdragen, zoals de LVNL geen contraproductief beleid voeren, die de ontwikkelingskansen van de luchthaven beperken).

7. Conclusies

- De recente ontwikkelingen en marktverwachtingen rechtvaardigen een verwachte structurele groei van de activiteiten op Groningen Airport Eelde.
- Binnen de huidige Aanwijzing van het luchtvaartterrein is (milieu)capaciteit aanwezig om groei van verkeer en vervoer te accommoderen
- Uitgangspunt voor beleid is het "realistisch scenario"; met als marktverwachting:
 - Gemiddelde groei van de vakantiemarkt met 4% per jaar;
 - Komst van een low cost carrier in 2003;
 - Start van een feederdienst op een mainport rond 2006;
 - Bescheiden ontwikkeling van vrachtluchten op Groningen Airport Eelde na baanverlenging;
 - Beperkte vastgoedontwikkeling.
- Commerciële doelstellingen:
 - Groningen Airport Eelde wordt de tweede charter luchthaven van Nederland;
 - Het aantal passagiersbewegingen neemt toe 361.000 in 2015;
 - Het aantal vliegbewegingen is rond de 61.000.

Gebaseerd op de aanname dat de baanverlenging wordt gerealiseerd.

- Financiële doelstelling: break-even situatie wordt bereikt in 2015.
- In het "optimistische scenario" (sterkere groei van charters en vracht) is break-even mogelijk in 2010; het aantal passagiersbewegingen groeit tot 430.000 in 2015.
- In het "pessimistische scenario" (geringe marktontwikkelingen) zal een kostendekkende exploitatie niet bereikt worden en derhalve zal een structurele overheidsbijdrage noodzakelijk zijn.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 5 november 2003, kenmerk 45/6.14/2003010168;

BESLUITEN:

- I. dat zij zich samen met de andere regionale aandeelhouders inspannen Groningen Airport Eelde in stand te houden. Daarvoor zullen zij onder meer hun publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd;
- II. in te stemmen met de betaling gedurende tien jaren van een vaste jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 308.062,-- met ingang van 1 januari 2003;
- III. In te stemmen met het ten laste brengen van de post Onvoorzien van € 22.180,-- in de jaren 2003 en 2004, zijnde het verschil tussen de geraamde verliesbijdrage en de nu op te nemen vaste exploitatiebijdragen en dit bedrag voor de jaren vanaf 2005 aan te merken als préprioriteit;
- IV. in te stemmen met de aandelenoverdracht door het Rijk aan de regio waardoor de nieuwe verdeling uitkomt op 30-30-26-10-4 (Drenthe-Groningen-Groningen-Assen-Tynaarlo);
- V. kennis te nemen van het businessplan.

Assen, 17 december 2003

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

it/coll.